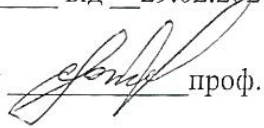

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Економічний факультет
Кафедра статистики

Затверджено

на засіданні кафедри статистики економічного факультету
Львівського національного університету імені Івана Франка
(протокол № __12__ від __29.02.2024__ н. р.)

Завідувач кафедри проф. Матковський С.О.

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

«Організація і методи обстежень в економіці»,

що викладається в межах ОПІ першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

з галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»

за спеціальністю 051 «Економіка»

спеціалізація «Економіка та правове регулювання в бізнесі»

Львів – 2024 р.

Назва курсу	Організація і методи обстежень в економіці
Адреса викладання дисципліни	м. Львів, пр. Свободи, 18
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Економічний факультет, кафедра статистики
Галузь знань, шифр і назва спеціальності	05 Соціальні та поведінкові науки. Спеціальність 051 «Економіка», спеціалізація «Економіка та правове регулювання в бізнесі»
Викладач дисципліни	Матковський Семен Олексійович, професор, завідувач кафедри статистики
Контактна інформація викладача	Електронна_адреса: semen.matkovskyy@lnu.edu.ua
Консультації з питань навчання	У день проведення лекції (проспект Свободи, 18, ауд. 215) Також можливі он-лайн консультації через Zoom, Microsoft Teams. Для погодження часу он-лайн консультацій прохання писати на пошту semen.matkovskyy@lnu.edu.ua
Сторінка курсу	
Інформація про дисципліну	Дисципліна «Організація і методи обстежень в економіці» є вибірковою дисципліною, яка викладається в 4 семестрі в обсязі 3 кредитів (за Європейською кредитно-трансферною системою, ECTS).
Коротка анотація дисципліни	Програма навчальної дисципліни складається з двох змістових модулів: модуль 1 « <u>Основні засади методології наукових досліджень в економіці</u> », в якому розглядаються основи методології економічних наукових досліджень; організація і планування наукового досліджень в економіці; основні положення наукової методології в організації економічних досліджень; загальні і емпіричні методи наукових

	<p>досліджень в економіці. Модуль 2 “Статистичні обстеження – основа оцінки і аналізу економічних явищ”, де вивчається організація статистичної діяльності, фундаментальні принципи офіційної статистики, основи організації і управління статистичною теорія статистичного спостереження, програмно-методологічні і організаційні питання статистичного спостереження. Організація статистичної інформаційної системи, функції, принципи побудови, структура. Гармонізована модель статистичних бізнес-процесів збору і обробки статистичних даних.</p>
<p>Мета та цілі дисципліни</p>	<p><i>Метою</i> вивчення дисципліни «Організація і методи статистичних обстежень в економіці» є: – формування у студентів теоретичних знань та практичних навичок щодо організації обстежень в економіці, вивченні основних сучасних методів і методик гармонізованої системи бізнес-процесів збору, оброблення та аналізу статистичної інформації. <i>Навчальні цілі</i> полягають у вивченні основних сучасних методів і методик збору, оброблення та аналізу статистичної інформації щодо соціально-економічних явищ і процесів.</p>
<p>Література для вивчення дисципліни</p>	<p style="text-align: center;">Основна література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Методичні положення зі статистики / Держ. ком. статистики України. – К.: ЗАТ „Август”, 2002 – Вип I / Редкоп.: О.Г. Осауленко та ін. 2. Методичні рекомендації з питань статистики населення. Держстат України.- Київ, 2018. 3. Статистика: навчальний посібник / [С.О. Матковський, Л.І. Гальків, О.С. Гринькевич, О.З. Сорочак] – Львів: Новий світ-2000, 2009.– 430 с. 4. Матковський С. О. Статистика : навч. посібник / С. О. Матковський, М. Л. Вдовин, Т. В. Панчишин. – Львів : Видавництво ЛНУ ім. Івана Франка, 2010. – 344 с. 5. Матковський С.О, Марець О.Р. Теорія статистики: Навч. Посіб. – К.: Знання, 2010. – 534 с. <p style="text-align: center;">Інформаційні ресурси:</p> <ol style="list-style-type: none"> 6. Державна служба статистики України. URL: http://www.ukrstat.gov.ua 7. http://www.ukrstat.gov.ua/menu/programa_23.pdf Програма розвитку державної статистики до 2023 року 8. Регламент Державного комітету статистики України http://www.ukrstat.gov.ua/telefon/ukr/2019/reglam.htm 9. Принципи діяльності органів державної статистики України

	<p>http://www.ukrstat.gov.ua/prc_dk/prc_ddos.htm</p> <p>10. Кодекс практики європейської статистики</p> <p>11. Політика з якості в органах державної статистики</p> <p>12. Звіти про діяльність Держстату за 2019 рік http://www.ukrstat.gov.ua/zvit/zvit_rd.htm</p> <p>13. Статистичний офіс Європейської співдружності. URL: ww.epp.eurostat.ec.europa.eu</p> <p>14. Департамент статистики ООН. URL: www.unstats.un.org</p> <p>15. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського. URL: http://www.nbuv.gov.ua</p> <p>16. Львівська національна наукова бібліотека України імені В. Стефаника. URL: http://www.lsl.lviv.ua/index.php/uk/golovna2</p> <p style="text-align: center;">Аналітичні центри України і світу:</p> <p>17. Національний інститут стратегічних досліджень. URL: https://niss.gov.ua</p> <p>18. Український центр економічних і політичних досліджень (Ukrainian Center for Economic and Political Studies). URL: https://razumkov.org.ua.</p>
<p>Обсяг курсу</p>	<p>Денна форма: <u>90</u> годин. З них <u>16</u> години лекцій, <u>16</u> годин практичних занять та <u>58</u> годин самостійної роботи</p>
<p>Очікувані результати навчання</p>	<p>У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти повинні:</p> <p>знати :</p> <ul style="list-style-type: none"> – основи методології наукових досліджень в економіці; – організація і планування наукового дослідження, основні етапи досліджень. основні вимоги до теми дослідження, методики планування наукового дослідження. – фундаментальні принципи офіційної статистики; принципи діяльності Державної служби статистики України; – інституційне забезпечення статистичної діяльності. Організаційну схему управління СД; – основи організаційного та методологічного забезпечення статистичного спостереження; – методи та прийоми збору, нагромадження і обробки даних, порівняння та аналізу статистичних даних; – організацію і технології обробки даних, необхідних для вирішення поставлених

економічних завдань

- **вміти** :
- працювати з джерелами інформації, розробляти програму спостереження, статистичний інструментарій; виконувати статистичну обробку первинних та агрегованих даних;
- розробляти організаційний план статистичного спостереження;
- вибирати інструментальні засоби для обробки даних відповідно до поставлених завдань;
- розробляти план і організувати технологічний процес збору і обробки даних.

Компетентності і програмні результати навчання, які забезпечує курс (передбачені освітньо-професійною програмою і стандартом вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за спеціальністю 051 Економіка):

Загальні:

ЗК3.Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК7: Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

Спеціальні: СК4. Здатність пояснювати економічні та соціальні процеси і явища на основі теоретичних моделей, аналізувати і змістовно інтерпретувати отримані результати. **СК6.** Здатність застосовувати економіко-математичні методи та моделі для вирішення економічних задач. **СК7.** Здатність застосовувати комп'ютерні технології та програмне забезпечення з обробки даних для вирішення економічних завдань, аналізу інформації та підготовки аналітичних звітів. **СК16.** Здатністю вибирати інструментальні засоби для обробки економічних даних у відповідності з поставленим завданням, аналізувати результати розрахунків і обґрунтовувати отримані висновки

Програмні результати навчання: РН7. Пояснювати моделі соціально-економічних явищ з погляду фундаментальних принципів і знань на основі розуміння основних напрямів розвитку економічної науки. **РН9.** Усвідомлювати основні особливості сучасної світової та національної економіки, інституційної структури, напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави. **РН11.** Вміти аналізувати процеси державного та ринкового регулювання соціально-економічних і трудових відносин. **РН19.** Використовувати інформаційні та комунікаційні технології для вирішення соціально-економічних завдань, підготовки та представлення аналітичних звітів.

РН26. Оволодіти навичками і вміло використовувати статистичні та кількісні методи для вибору інструментальних засобів обробки економічних даних у відповідності з поставленим завданням, аналізу результатів і обґрунтування отриманих висновків.

Ключові слова	Статистичні методи, економічна система, класифікації і класифікатори, статистичні дані, відкриті дані, перетворення даних, метадані, статистичний формуляр, статистична діяльність, статистична інформаційна система, якісні дані, технологічний процес, процедура, регламент, бізнес-процес, репрезентативність даних, ампутація даних.
Формат курсу	Денна
Теми	<p><u>Модуль 1 «Основні засади методології наукових досліджень в економіці»</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Вступ у методологію економічних наукових досліджень. 2. Організація і планування наукового дослідження. 3. Основні положення наукової методології в організації економічних досліджень. 4. Статистика у системі наук. Організація статистичної діяльності <p><u>Модуль 2 «Статистичні обстеження – основа оцінки і аналізу економічних явищ»</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 5. Теорія статистичного спостереження. Програмно-методологічні і організаційні питання статистичного спостереження. 6. Організація статистичної інформаційної системи, функції, принципи побудови, структура. 7. Гармонізована модель статистичних бізнес-процесів (ГМСБП) 8. Метадані. Структура базової моделі системи статистичних метаданих.
Підсумковий контроль, форма	Залік
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з дисциплін «Статистика», «Математична статистика», «Макроекономіка» достатніх для сприйняття категоріального апарату та економіко-статистичних методів.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	<p>У реалізації навчальних цілей використовуються різні методи пізнавальної діяльності: репродуктивні, проблемного викладу, дослідницькі, а також проектно-орієнтоване навчання.</p> <p>Курс передбачає: використання пакетів прикладних програм для реалізації методів статистичної обробки та аналізу даних під час практичних занять і виконання індивідуальних науково-дослідних/аналітичних завдань, 2) ілюстрацію основних положень з використанням програмних і технічних засобів</p>

	мультимедійної техніки.																																								
Необхідні обладнання	Проектор/Роздатковий матеріал/Навчально-методичні рекомендації/Інформаційно-комп'ютерне забезпечення																																								
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за такою схемою:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Вид роботи</th> <th>Форма роботи і засоби діагностики</th> <th>Кількість балів</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td rowspan="2">Аудиторна робота</td> <td>Практичні заняття (усне опитування, дискусія, виконання тестових і практичних/аналітичних завдань)</td> <td>15</td> </tr> <tr> <td>Модульна/Контрольна робота</td> <td>20</td> </tr> <tr> <td>Індивідуальна науково-дослідна/аналітична робота</td> <td>Підготовка і захист рефератів</td> <td>15</td> </tr> <tr> <td>Залік</td> <td>Виконання підсумкового залікового завдання</td> <td>50</td> </tr> <tr> <td>Разом</td> <td></td> <td>100</td> </tr> </tbody> </table> <p style="text-align: center;">Шкала оцінювання: Університету, національна та ECTS</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Оцінка в балах</th> <th rowspan="2">Оцінка ECTS</th> <th rowspan="2">Визначення</th> <th colspan="2">За національною шкалою</th> </tr> <tr> <th>Екзаменаційна оцінка, оцінка з диференційованого заліку</th> <th>Залік</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>90 – 100</td> <td>A</td> <td><i>Відмінно</i></td> <td><i>Відмінно</i></td> <td rowspan="4"><i>Зараховано</i></td> </tr> <tr> <td>81-89</td> <td>B</td> <td><i>Дуже добре</i></td> <td rowspan="2"><i>Добре</i></td> </tr> <tr> <td>71-80</td> <td>C</td> <td><i>Добре</i></td> </tr> <tr> <td>61-70</td> <td>D</td> <td><i>Задовільно</i></td> <td><i>Задовільно</i></td> </tr> </tbody> </table>	Вид роботи	Форма роботи і засоби діагностики	Кількість балів	Аудиторна робота	Практичні заняття (усне опитування, дискусія, виконання тестових і практичних/аналітичних завдань)	15	Модульна/Контрольна робота	20	Індивідуальна науково-дослідна/аналітична робота	Підготовка і захист рефератів	15	Залік	Виконання підсумкового залікового завдання	50	Разом		100	Оцінка в балах	Оцінка ECTS	Визначення	За національною шкалою		Екзаменаційна оцінка, оцінка з диференційованого заліку	Залік	90 – 100	A	<i>Відмінно</i>	<i>Відмінно</i>	<i>Зараховано</i>	81-89	B	<i>Дуже добре</i>	<i>Добре</i>	71-80	C	<i>Добре</i>	61-70	D	<i>Задовільно</i>	<i>Задовільно</i>
Вид роботи	Форма роботи і засоби діагностики	Кількість балів																																							
Аудиторна робота	Практичні заняття (усне опитування, дискусія, виконання тестових і практичних/аналітичних завдань)	15																																							
	Модульна/Контрольна робота	20																																							
Індивідуальна науково-дослідна/аналітична робота	Підготовка і захист рефератів	15																																							
Залік	Виконання підсумкового залікового завдання	50																																							
Разом		100																																							
Оцінка в балах	Оцінка ECTS	Визначення	За національною шкалою																																						
			Екзаменаційна оцінка, оцінка з диференційованого заліку	Залік																																					
90 – 100	A	<i>Відмінно</i>	<i>Відмінно</i>	<i>Зараховано</i>																																					
81-89	B	<i>Дуже добре</i>	<i>Добре</i>																																						
71-80	C	<i>Добре</i>																																							
61-70	D	<i>Задовільно</i>	<i>Задовільно</i>																																						

51-60

E

Достатньо

Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що студенти відвідують усі лекції і практичні заняття курсу.

Політика виставлення балів. Враховуються бали, набрані під час проведення аудиторних занять і за виконання індивідуальних науково-дослідних занять. При цьому обов'язково враховується активність студента під час аудиторних занять; своєчасність виконання поставлених завдань і т. ін.

Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.

Індивідуальні науково-дослідні роботи

Студенти виконують індивідуальні науково-дослідні аналітичні роботи на основі статистичних та інших емпіричних даних відповідно до проблематики у вигляді рефератів:

Перелік Державних статистичних спостережень за галузями статистики щодо яких пропонується написання рефератів студентами групи:

1. Промисловість: **ДЕРЖАВНЕ СТАТИСТИЧНЕ СПОСТЕРЕЖЕННЯ ЩОДО ЕКОНОМІЧНИХ ПОКАЗНИКІВ КОРОТКОТЕРМІНОВОЇ СТАТИСТИКИ ПРОМИСЛОВОСТІ** (форма № 1-ПЕ "Звіт про економічні показники короткотермінової статистики промисловості").
2. Праця: **«ОБСТЕЖЕННЯ ПІДПРИЄМСТВ ІЗ ПИТАНЬ СТАТИСТИКИ ПРАЦІ»** Звіт із праці (Форма № 1-ПВ (місячна)).
3. Освіта: **ДЕРЖАВНЕ СТАТИСТИЧНЕ СПОСТЕРЕЖЕННЯ ПРО ДІЯЛЬНІСТЬ ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ** (Форма № 2-3 нк)
4. Будівництво: **Державне статистичне спостереження з короткострокової статистики будівництва** (Форма № 1-кб (місячна)).
5. Інвестиції: **Державне статистичне спостереження зі статистики капітальних інвестицій** (Форма № 2-інвестиції (квартальна)).
6. Інвестиції ЗЕЗ: **Державне статистичне спостереження щодо інвестицій зовнішньоекономічної діяльності** (Форма №10-зез (квартальна)).
7. Праця: **Державне статистичне спостереження «Умови праці на підприємствах»** (Форма № 1-ПВ (умови праці)).
8. Статистика 'Населені пункти та житло' : **Державне статистичне спостереження щодо оплати населенням житлово-комунальних послуг та електроенергії** (Форма № 1-заборгованість (ЖКГ) (місячна)).
9. Соціальна статистика / Соціальний захист: **Державне статистичне спостереження про надання населенню субсидій"** (форма № 1-субсидії (місячна)).